

אריאל

פרופ' סולטמן

באחת ההרצאות במדעי המדינה, סיפר פרופ' סולטמן על פילוסוף אחד, שאביו היה תעשיין מחוכים וע"י כך בא הבן לידי הכרה, שרצוי לרדת לעומקם של דברים ולא להסתפק במה שנראה כלפי חוץ.

נוכרתי בפנייה זו של הפרופ' כאשר הצגתי את שאלותי לפניו, ומתשובותיו למדתי, שאף הוא אינו נעדר תכונה זו. לעתים כאשר ברצוני להפחיתו בשאלה פרובוקטיבית כולשה, עוד בטרם הספקת לגמור לאסוף בקרבך את שרירי האומץ וכבר הריחו מסיר את העוקץ מן השאלה ומוותר אותך בפה פעור. כך דרכו של פרופ' סולטמן, הוא יורד על נקלה לסוף דעתך.

אני: מהן התכונות לגבי השנה הבאה לאור ההתקדמות הידולה במסודות דוריים?

פרופ' סולטמן: לאיוו התקדמות אתה מתכוון?

אני: כוונתי בעיקר להצטרפות כוחות הוראה בעלי שם לאוניברסיטאות. כמו פרופ' השל (בעל קתדרה לפילוסופיה ואתיקה יהודית) ופרופ' אבא לרנר (קתדרה לכלכלה) שירצו בשנה הבאה באוניברסיטה תל-אביב. כיצד חושבת אוניברסיטה ברא"ל לעמוד בתחרות?

ת: (כמי שהעניין קרוב מאד ללבו) פרופ' השל, כפי שידוע לי, הוזמן רק לסדרת הרצאות בודדות. על השאלה בכללותה, יכול אני לומר שמשתדלים להשיג מרצים טובים, אך אנו מוגבלים יתר מאוניברסיטאות אחרות, היות ואנו דורשים שהמרצים יהיו גם דתיים. וזה לא קל. (מפנה ראשו לכוון החלון) השאלה היא, אם קיימים אנשים בעולם היהודי הדתי שאפשר להזמין, מן המפורסמות הוא, שאם אמנם יש יהודים כאלה, הרי הם רוצים להשאר בחר"ל. את עיקר מאמצנו נשקיע השנה בקדם שתי מחלקות מדעי הטבע: פיזיקה ומתמטיקה. אנו עושים את כל מה שבאפשרותנו להשיג כוחות הוראה מתאימים ומקוויים, שלשנה הבאה יצטרפו שני פרופסורים חברים.

ש: כיצד אתם חושבים לפתור את הבעיות הלכה למעשה?

ת: ביהדות, כמעט ואי-אפשר להשיג אנשים מתאימים מחו"ל. הבעיה של חור סר מרצים מתאימים היא בעייה קשה. הרי לך דוגמא: אנו מעוניינים לפתוח לקראת השנה הבאה מחלקה לגיאוגרפיה ומתלבים בהשגת מרצים רציניים. ב"שאיפתנו לפתרון מעשי, מקיימים אנו לשכה אקדמית שמתפקידה לעודד בוגרים שלנו וכן לגייס כוחות הוראה זרים. את בוגרינו נעודד לקראת דוקטורט, נעניק להם סטיפנדיות ונשלחם לצורך השתלמות לחר"ל.

ש: האם אינך חושב שפרשת פרופ'

המפד"ל אינה מתערבת בשטח האקדמי

מעולם לא קבלנו מרצים לפי כללים מפלגתיים * לסטודנטים אין זכות התערבות מבחינה אקדמית * אינני חושב שיבטלו את בחינות הב.א. * לפרשת ססיל-רות אין השלכה על מרצים אחרים

תמיד. קח דוגמא: בדיון על ביטול בחינות ב.א. הזמנו את נציגי הסטודנטים, כי חשבנו שכדאי לשמוע מה הם רוצים לומר בעניין זה.

אני: האם יש סיכויים שיבטלו השנה את בחינות הב.א.?
ת: היתה ישיבה של המועצה האקדמית. קיים בניהון ויכוח והתוצאה היא, שמינו ועדת משנה לטפל בעניין זה. (קובע עובדה) אינני חושב שיבטלו את בחינות הסיום.

אבל מה שיותר חשוב, אולי היה כדאי לברר את ענין הסטודנטים שרוצים לסיים את לימודיהם תוך שלוש שנים במקום ארבע שנים. ישנה מגמה לאפשר סידור זה.

אנו ניצבים מול תחרות קשה של אוניברסיטאות אחרות שבאזור ויתכן קצור טוח לימודים בוכל לעמוד בה ביתר הצלחה.

ש: האם כל סטודנט יכול לגמור תוך 3 שנים?

ת: סטודנט שמעוניין בכך ויכול לעמוד בעומס הלימודים, יוכל לעשות זאת, אבל האמת היא שברוב מוסדות להשכלה גבוהה מסיימים תוך 3½-4 שנים.

ש: מה צריכה להיות לדעתך מידת האוטונומיה של הסטודנטים?
ת: אני בעד אוטונומיה מלאה (לא חררה של שניה) אולי רצוי שתפוס יותר את השאלה.

אני: האם ועדת משמעת המורכבת ממרצים יכולה לדון בסכסוך בין סטודנט לחברו? למשל.

ת: דעתי היא, שועדת המשמעת לא צריכה להתערב בעניינים הקשורים בין הסטודנטים לבין עצמם ושאינו להם כל קשר לניהול האוניברסיטה מבחינה אקדמית. אבל ועדת המשמעת צריכה להתלס את קיים הקשר ואם התנהגות סטודנט פוגעת בתקנון האקדמי.

אף אחד לא מעוניין בתפקיד הרקטור

אני: בן כמה אתה פרופ' סולטמן?
פרופ' סולטמן: נולדתי לפני 40 שנה בשנת 1925.

ש: איך הגעת בגיל כה צעיר לתפקיד כה מכובד?

ת: (בתמיחה) איך הגעתי לזה? (נבון כלשהו) יתכן שאחרים לא רצו וזה היה בליט ברירה. זה תפקיד שאף אחד לא מעוניין בו. בנוסף לעבודת מחקר והרצאות יש המון עבודה בתפקיד זה. (כמספר הלצה) יש פתגם אני גלי האומר: מקום שמלאכים פוחדים להכנס...

ש: מה בדיוק תפקידו של רקטור באוניברסיטה?

ת: הרקטור הוא יו"ר הסנט. והסנט הוא הגוף האקדמי העליון באוניברסיטה. הסנט קובע בין היתר מינויים אקדמיים, העלאות בדרגה למרצים, תכניות הלימודים וכל יתר הדברים שלא שייכים לאדמיניסטרציה. עיקר תפקידו לרכז הדברים בשביל הסנט ולבצע החלטותיו. תפקיד שני הוא ליצור את הצד האקדמי של האוניברסיטה לפני מוסדות אחרים. הן של האוניברסיטאות והן מוסדות חוץ. תפקיד שלישי: לקבל כל מיני אנשים שרוצים להתאונן או להקל על ליבם. כל אדם כזה יכול לבוא לכאן. (בענוה) בתפקיד זה אפשר לעשות הרבה.

ש: האם אתה מתכוון לסטודנטים?
ת: לא! רק מעט סטודנטים פונים אלי. בד"כ אין אנו מטפלים בסטודנטים.

ש: למה אין ועדת סטטוס מוציאה תקנון קבע ממנו יוכלו הסטודנטים ללמוד על זכויותיהם בכל הנושאים האקדמיים?

ת: התקנון מוכן וצריך את אישורה של המועצה האקדמית. עד סוף השנה יהיה תקנון שנעבירו להסדרות הסטודנטים.

פרופ' סולטמן אינו משתתף במתן תשובה. עוד לא סיימת הצגת השאלה כדבעי וכבר קולו נשמע באוזניך. בעת דיבור הוא מפנה ראשו פעם מינה ופעם שמאלה ומשמיע דבריו כמעט בלחישת.

חדרו של הרקטור מרוהט בטוב טעם והאמת היא שאתה מתפלא לראות מש"ר כה מהודר בתחום האוניברסיטה ברא"ל. אין זה פלא שלפתע אתה שומע את עצמך לוחש: אמריקה... אמריקה... אני: שמעתי אנשים שקוראים לאוניברסיטה ברא"ל: אוניברסיטה אמריקאית.

פרופ' סולטמן: זו טעות גמורה. אחת המרצים שמארה"ב נמוך ממה שצפינו לו. אם כי ארה"ב היא הקהילה היהודית הכי גדולה בעולם, היא מיוצגת כאן ע"י מרצים מועטים בלבד. הבט, אי אפשר לבדוק את תעודות הלידה של המרצים, ומרצה שהוא אזרח המדינה אין לראות בו יוצא ארץ מסויימת אחרת מאשר ישראל. רק דבר אחד קיבלנו מאמריקה והכוונה לשיטת נקודות זכות. התערבות מפלגתית בניהול האוניברסיטה — דבר טבעי

ש: האם ישנה התערבות מפלגתית באוניברסיטה?

ת: על הצד האקדמי אין כל התערבות.

ש: האם ידוע לך שהנהלת המפד"ל הקדישה ישיבה מיוחדת לבעיית ברא"ל?

והאם ידוע לך שנשלח חוזר לאנשי המשמעת הצעירה בו צריכים לחוות דעה אם אוניברסיטה ברא"ל ממלאת ייעודה?

ת: (בפסקנות) לא ידוע לי על זה דבר וכלל לא פנו אלי בעניין זה. ועד שלא פונים אלי, אין למה להתייחס. (לאחר שבריר של שניה) אבל מעצם העניין זה טבעי ביותר.

מאחר והעניינים הדתיים בארץ הם בפיקוח מפלגתי פחות או יותר, אנו בתור אוניברסיטה דתית צריכים גם לעזור בעניינים הנוגעים לדת. ניקח לדוגמא: המפלגה הדתית שהיא לרוב בקואליציה, מחזיקה בכמה משרדים ב"ממשלה. מהיכן ימצאו עתודה? ובמציאות שלנו בוגרינו יכולים להיות החומר המעלה לכך. (חוזר לענין) אבל כל זה לא צריך לפגוע באוטונומיה האקדמית של האוניברסיטה. לעולם לא קיבלנו מרצים לפי כללים מפלגתיים. אנו מעוניינים לשמור על הרמה הדתית ואם גם המפד"ל מעוניינת בכך תבוא עליה הברכה. על התערבות בחיים האקדמיים — לא!

(רק בינינו) יתכן שבאוניברסיטאות אחרות גם יש השפעות מפלגתיות, אך שלא כאחרות, אין המפד"ל מצליחה ל"הסתיר" שאיפה זו.

כשצאתי את חדרו של פרופ' סולטמן עדיין נקרו בחוץ מספר שאלות, שלא מצאתי עליהן תשובה. כגון: כיצד יכול סטודנט לסיים לימודים תוך 3 שנים, כאשר יש עליו עומס של קורסי חובה, או איך תוכל אוניברסיטת ברא"ל, להתמודד כנגד אוניברסיטאות אחרות שבאזור והמתפתחות בקצב מסחרר, ויש ביכולתן לגייס כוחות הוראה מעולים בעלי שם? קרוב לוודאי ששאלות אלה מטרידות גם את רקטור האוניברסיטה, וחזקה על פרופ' סולטמן שאף כאן יצליח לרדת לשורש הבעיות וימצא להן פתרון. למזלי, אני אינני הרקטור.

אתם רשאים לחייך, אם תרצו, אבל אני מצטער בגינה של צפור טרופה אחת, שנפחה את נשמתה המעוותת, בגליון פרידה של יום העצמאות. סתם כך, חבל על דאבדין. כל שהם.

חסך לנו הדבר את הסבת האושך שבהתנצחות עמה, משום שהבעיות ה' בווערות של השעה מוצאות לעצמן פט' רונים ואכסניות ובהכרח תגרר לוויכוח עם האכסניה, ותחת דקדוקים שבאמונה נמצאת מדיין בדקדוקי עניות עם בעליה.

ובכן — האכסניה חריבה והפונדקאים נפוצים לכל עבר מה המאפשר לנו לדון בבעיית ייחוד הגליל, הממשל הצבאי וחסנו למיעוט הערבי בפחות-שאון וב' יתר-תבונה.

ייתכן כבר מרגע זה שאיני מוצא לנכון להתבצר מאחורי בריקדות טרק' ליניות ואקדימיות, משום שהללו מחפות ומתנצלות ומשום שאינן מקרבות אותנו לשורשי הדברים. העקרות האנטלקטור' אלית שייכת לבתי-הקפה שלנו ולמסי' בות הנה המפונקות של אנשי אל תר' גיו, אל תטריד ואל תעורר וויכוח'.

האספקטים השונים של הבעיה חיי' בים, למעשה, להתגדר בשתי נקודות מור' צא מסובכות למדי: החברתית והפוליטית, היינו: אותם יחסים דור'מישוריים של הערכות חברתיות נורמליות ומערכת פור' ליטית מיוחדת, המעצבת את הבעיה. אומה שירדה ממרומי האולימפוס של אידיאליזם ונשמות זכות ונכנסה, בכורח נסיבות, לחיי המעשה שלה היא אומה בשלה. אנחנו מתמודדים עם תעמולת בחירות, שביית אופים, תאונות דרכים

ותחרויות אגרוף — פירושו של דבר: פסקנו להתפעל מן היופי שבחופש ומן האווירה הרגשית של אפוס, אלפיים שנות' וקבענו לעצמנו מטרות שאינן משניות כבר, אבל קטנות עדיין. עצמאות אינה יום של שמחה וריקודים, אלא מח' רתו — שנות התפכחות והתפקחות, כש' כולנו שייכים לבעיות הקטנות המרכיבות אותנו.

ובין שאר הבעיות עומדת שאלת ה' מיעוט. ההיסטוריה שלנו סוגדת לבעיה זו מן הבחינה המוסרית. השנים, שבהן היינו אנחנו מיעוטים חסרי-ישע, לימדו אותנו להתייחס לנושא בצדקנות ראויה ובמוסר-השכל מצפוניים. גישה זו נכונה היא, ונאותה, אבל אינה תפסה חבנית' כוונתי: לא כך דרך העולם. לא מתוך רשעות, לא מתוך נבזות, אבל מתוך תגור' בה טבעית ומופנמת מתנהגים עמים כשם שמתנהגים כלפי מיעוטיהם ועם אבחנה זו יש להשלים — (אינני כותב: להס' כים) — במוקדם או במאוחר. הרגשת שאיננו משלנו ולאוחו סגמנט שתודעתו שונה מתודעתנו ומעיינינו אינם מעיינינו. כל פרספקטיבה מצפונית מחשלת ומע' צבת, אבל אינה מעקרת מן השורש מח' לות ציבוריות, אלא בחינוך דור. ובכן הדור אינו מחונך עדיין. לא לכך.

כך יש להתייחס כללית לבעיית המיעוט שלנו. אין בזאת משום כיפורים לגיטימיים, אבל ניתן רקע ל' הבנה, שאלמלא קיימה לא היינו מסוג' לים, ביום מן הימים, לפתור בעיות. מתוך רקע זה, ובאמצעיו של, נכון

ת. ד. 313

יחסינו עם גרמניה

קראתי בגליונו האחרון של בת קול את המאמר — "זכר אשר עשה לך עמלק" — מפרי עטו של הסטור' דנט מיכאל קץ, ואמנם התרשמתי עמוקות מהנתח ההגיגי של הדב' רים הנוקבים והמשכנעים, ומהצלחתו לבסס את טענותיו ומסקנותיו על בסיס הלכתי תורני. הכותב מגיע למסקנה שהיחסים עם גרמניה הם עברה מדאורייתא ועל כן יש להמנע מכל צעד של התקרבות איתה, ובודאי לא לקשר יחסים דיפלומטיים עמה.

כנכור נדון ונדוש הנושא העדין הזה, ותלי תלים של כתבות והר' צאות נכתבו ונשמעו עליו ועל כן לא יהיו דברי כאן בבחינת "חדוש", כמו כן אין בדעתי להתפלמס בשורות מצומצמות אלה עם כותב המאמר באשר לצדקת דבריו או ביסוס טע' נותיו, אלא רוצה אני להבהיר בקי' צור עד כמה מוטעית, בלתי מצי' אותית ואף מסוכנת גישה זו, הדור' רשת ניתוק יחסים מוחלט עם גר' מניה, המהווה כיום כוח עצום בוירה הבינלאומית בכלל, ובאירופה בפרט. נאצר שתוכניותיו ההרסניות ידור' עות לכול, לא פסח על גרמניה בסחר

טנות ובהתגרירותיו, בהומיניו את אולברכט לקהיר, אך כאן נחל מפלה. נכשלה מדיניות הסחטנות שלו והתמוטטו שלב אחר שלב הע' רכותיו ושיקוליו. גרמניה הושיטה לנו יד לקשירת יחסים דיפלומטיים עמה. לאור המצב החדש שנוצר, האם זה לא אוילי לדחות את ידה המושטת של גרמניה ובכך להציל את הפרסטיג'יה של הרווח המצרי ולתרום למען קידום מדיניות הסח' טנות שלו? בהתנגשות בין הרגש וההגיון הוכיח האחרון המיד את עליונותו. על כן יוטב לנו באם נש' תמש בהגיון הפוליטי הקר, במקום שנשחק אחר שטף רגשותינו שמן ההכרח יסבכו את מצבינו המסובך בלאו הכי, ובודאי לא יקימו את אחינו היקרים שהושמדו בימי ה' שואה.

לאור מצבינו המיוחד כשאנו מר' קפים עשרות מיליוני שכנים המצ' הירים השכם והערב שמטרתם הקדור' שה להשמידנו, שומה עלינו להשיג עזרה מכל נותן, ובודאי מגרמניה המחזירה אך חלק זעיר מרכושם הנגול של אחינו שהושמדו.

בספר שמות פרשת בוא נאמר ויאמר ה' אל משה... דבר נא באוני

העם וישאלו איש מאת רעהו ואשה את רעותה כלי כסף וכלי זהב, אה"כ נאמר וה' נתן את חן העם בעיני מצרים וישאלו וינצלו את מצרים, שמה אפשר להבין מכך שניצול הגרמנים שאפשר להשוותם למצ' רים הוא מצווה?

שומה עלינו להגביר בטחונינו, ולהתכוון לסכנות הרבות האורבות לנו, בכך נצליח איה' לשמור על שארית הפליטה שאחינו המומתים מתפללים לקיומה.

מכלוף יצחק

סטודנטים שואלים

היינו רוצים להפנות אליכם מספר שאלות. נודה לכם מאד אם תואילו להענות לבקשתנו ולשאלותינו. (א) האם תפתח פקולטה ליחסים בינלאומיים בשנת הלימודים ה' קרובה?

(ב) האם סטודנט, שנכשל בס' מסטר א' במספר בחינות יכול להבחן במקצועות אלה בשנה הבאה במועד א' נוסף למקצועות שילמד בשנה הבאה?

סטודנטים

(א) לאחר ברור במזכירות האקד' מית נתברר כי בשנה"ל הבאה

יהיה לחנך לסובלנות הדדית ולהתקרב בות של רצון טוב. זהו הרגע שבו ראוי לנו להתאים את הערכותינו על טוב ורע, הוגן ובלתי הוגן, לריכוכם של מתחים טבעיים נורמליים. נדמה לי, שחזון אחרית הימים הזה רחוק עדיין מהתגשמותו. עקב הסייגים הפוליטיים הנערמים בדרכו.

זרותו של קיבוץ אינה מענייני, במי' דה שהייתי שותף לחוויות הגיטו ות' חום המושב. תרבותו של מיעוט אינה טופחת על פני כל עוד לא ניסתה לעקר את תרבותי וכל עוד ש'יה בעיני יצירה כנכס אנושי יקר. אבל עם זיק' תו הלאומית של מיעוט אני מקפיד משום שברגע מן הרגעים אצפה לכך, שחרף הניגודים הקיימים בינינו ילחם למען מדינתנו — של שנינו — בכבוד ובנאמנות הראויה. בסימן זיקתו זו אני שותף עמו למעשים ולמחשבות והיא המכתיבה לי את הדדיות יחסינו. הרגשת ה"אנחנו" הפוליטית היא המקנה לנו זכות אורחית במדינה, שאת סמליה הל' אומיים אנו נקראים לכבד.

לפני זמן לא רב קראתי בעתונים על ציבור יהודי באירופה שאירח נבחרת ספורט ישראלית ובמשך התחרות עודד את שחקניה של זו, תוך שהוא מבה באופן אקטיבי ביותר את נבחרת ארצו. עתונות אותה מדינה לא יכולה היתה שלא להגיב על עיוות זה — ובחזקת עיוות הינו — משום שהאקט האמור גילה מערכת הוזהריות מסולפת ובלתי בריאה; אורחים, המצויים בהתייחסות רגשית למדינתם הזדוה עם הישגי זרים וקדמו בברכה את כשלון ארצם-שלהם. התנהגותו של הציבור האמור קרובה, יתכן, ללבנו, אבל עליו לדעת כי אור' חותו במדינה פלונית כופה עליו סולם עדיפויות רגשי ברור מאוד ובלתי כפול. עליו לדעת שהתקשרות מיוחדת זו אינה אקט כלכלי, שניתן לנצל, אלא מערכת סימבולים, שמכוחה נושא האזרח, וכוונות להשפיע, בסייגים ובתהליכים הנקבעים ע"י מוסדות המדינה, על עיצוב דמותה ועל ניהול ענייניה. ואין, איפוא, זכות ללא חובה.

מבחינה עקרונית מתלבטים אנו ב' אותה בעיה עצמה. המיעוט הערבי ב' ישראל מוכר לנו היטב ואנו יודעים מדינתו של מי עדיפה בעינינו. במצב הקיים יש לפקפק, בכלל, אם זכאים חל' קים רחבים ממנו לאזרחות ישראלית. אנו לא יוצרים את אשר יצרנו למען תשב בארץ הזאת קהילה אורחית מש' לנו ותבכר מדינתם של אחרים. והגורע

לא תפתח עדיין הפקולטה ל"ח' סים בינלאומיים.
(ב) השאלה בצורתה הנוכחית, כל' לית מדי ויש צורך לחקקה למספר טעיפי משנה.

1. סטודנט המבקש ציון "נכ' של" או ציון ד', זכאי לגשת למבחן חוזר. אם קיבל ציון נים אלה במועד א' ולא ניגש למבחן חוזר במועד ב' יהיה רשאי לגשת לבחי' נה בשנה שלאחר מכן. לא' חר שינמק במזכירות האק' דמיית את טיבת ההעדרות מהבחינה במועד ב'.
2. אם ניגש לבחינה לראשונה במועד ב', יבחן בחינה חוזרת במועד א' בשנה שלאחריה. חומר הבחינה יכלול את החומר שנלמד בשנה בה ניגש למבחן.
3. סטודנט, אשר קיבל פעמיים את הציון "נכשל" או ד' או שנעדר מבחינה ללא טיבה מספקת, לא יהיה זכאי לבחינה נוספת ואם ברצונו להשלים את נש' תיו בקורס בו נכשל עליו להשתתף בו מחדש ולעבור שוב את הבחינות במקרים המפורטים בטעיפים 1, 2, 3. אין צורך להשתתף בקורס מחדש.

מכל — ובכך הבדל גדול — אחרים אלה שוטמים אותנו מרגע בריאתנו. מדינה המנסה להתמודד עם מכלול הקשיים הנערמים בדרכה חייבת, איפוא, לדחוק את רגליהם של המהרסים-מבפנים. חר' בתה של זו לכבד את זכויות האדם של המיעוט הערבי, על כל צורותיהן, אבל מוזהרת היא בפיקוח עליו ובהעדפת אינטרסיה הלאומיים על זכויות הפרט שלו, התופסות בגופה.

שני טיפוסים ההתנהגות הללו מופי' עים, בווריאציות שונות, בחיינו המ' דיניים. הממשל הצבאי אינו אלא די-

הטור

י. קיהל

אגנוזה נפלאה של מוקדי-סכנה פוטג' ציאלים הנתינים לפיקוח אינטנסיבי מת' אים. מהותו המיוחדת מחייבת, איפוא, טיפולה של רשות כפיה מדינית וכך, אמנם, הוזה. אשר לייחוד הגליל — שהוא מבצע מחוייב מציאות כאינ' טרס מדיני — רשאים אנו לבכר, כאמור, את עניינינו המדיניים על זכויות הפרט של מיעוט כזה. פרצופם הציבורי של נאמני-קלפי אחדים לא נשתנה במשך תקופה ארוכה, הגם שבאו העובדות וטפ' חו על פניו. צווחנים קיצוניים תבעו לחסל את הממשל הצבאי גם כאשר ביום האחד במאי התגודד המון ערבי בנצרת ונשא מסי'שפתיים היסטריים לנאצר. איזה עיוורון! איזו שיטה סגפנית! — מפלגה אחת עומדת בפני פיצול מכריע בשל חר' סר היכולת ליצור תיוה ערבית-ישראלית מהימנה והנה קפץ עלינו רוגום של מספר ליצנים פוליטיים, זעיר רציניים, המארגנים חוגים ל"חיבת הגליל". זו חובבנות וזה שכרה.

ברצוני להעיר כאן שיש לזכור כי ציבור רחב ביותר יוצא מקופה, מבחינת תחולתן של פריבילגיות שונות, וכי אם יקרה לנו הדימוקרטיה של חיינו, עלינו להימנע משרירות-לב ומדיכויו שלא ל' צורך. לא מרצון אנו פועלים בדרך זו והדבר מעיק, משום-מה, על דמותנו בעיני העולם, אבל רצוי שנדע כי לא לנו הפתרון אלא דווקא למיעוט הערבי, המונע ע'י זיקות פסיכולוגיות ותורבר' תיות לעמ'ערב. אלה, מצידם, מנסים לעצב עד כמה שאפשר זיקות אלו כ' זיקות פוליטיות מסוכנות. הצעדים הת' חיקתיים והמנהליים שנועדו לצמצם את צמיחתו, מאפשרים לנו להתמודד עם בעיות' שעה אחרות, הרבה מהן, הח' שובות לקיומנו, לעולם אין האדם רחוק ממטרתו כבאותה שעה שהוא סבור ש' הגיע אליה.

בין אגב לאגב

- ★ אני רוצה לכתוב את שכתבו אחרים: על שעת בין ערביים, שיפה היא לעצב.
- ★ זגלים נופים בחצי התורן, שריונית חרוכה בצד הדרך העולה לירושלים, מצבות שתקניות בחלקה הצבאית וסומק אחרון.
- ★ שמש שוקעת בשעת בין ערביים. אש — כמה אש? — שנקפדה.
- ★ אני רוצה לכתוב מילות של עצב לנופלים, אבל איני יכול: יאמרו שאני סנטימנטליסט-חסר-תקנה. יגידו שיש לי, לעתים, דמעות בעיניים.
- ★ שעת דמדומים שהוחמצה.
- ★ אתם — שהורמו ראשיכם — על תר' כינום עוד. אפילו לא לכך.
- ★ אתם שנולדתם כאן — צפצפו בצפ' צפות וצהלו!
- ★ יאריכו ימיהם של "פיצה", "רוול" ו"קליפורניה".
- ★ לחייד, עולם וורוד!

(דיזנגוף, ליל הזכרון)

מהג'י' הג'ה

אני רוצה קודם כל להציג את עצמי בכימה הנכבדה בת-קול. רגע אולי יש לכם חתיכת עץ להוציא זנב של דג מלוח שנתקע לי בשניים. טוב נמשיך. בגלל שיש לי נסיון רב, אמנם לא ככת-הרב. אני מתכוונת במיוחד לעניינים של מה שקוראים אהבה. to love. ביחוד יש לי בתור סטודנטית הנמצאת בין כתלי המוסד שנים רבות. ואני זוכרת שגם חיו לי אלו מקרים שקרו לי בעצמי. אז יש לי כבר שני סיבות. אחד השכל שלי. וזה הרי יש לכל בת כאן. והדבר השני זהו הנסיון שאין לכל בת כאן. אבל אולי אני יכולה לעזור לכן. רגע אני רק אקח איזה חתיכת גומי לעיסה שיהיה לי יותר נוח לדבר, ויוו תראו איזה בלונים גדולים, פץ. אז אם למי שהיא יש בעיות והיא לא יכולה לפתור אותן לבד בדרכים הקונבנציונליות שתפ-תור אצלי. לדוגמא. הקוראת הנכבדה. הפופוטמה ברהמפוטרה שהיא דרך הגב יפהפיה ביותר, ממש מאין כמותה שואלת האם מסכת פנים בלילה יכולה להועיל. אז אני עונה לה שכן, תשאירי אותה גם ביום זה לא יכול להזיק, וזה עוד יכול להוסיף. הוץ מזה אם חבל לך על המסכה תשימי מגבת על הפנים ואז יתנו שני הצדדים. כי זה מה שקוראים מומנט ההפתעה אצל הגבר. שהגבר לא יודע הרי מה מסתתר מאחורי המסכה. אז מגבת זה כדאי. אם אין לך מגבת תקחי שמיכה, אם עוד לא העלת את השמיכות של החורף לביודם אז את יכולה להשתמש בפארנע, ואז ברור שתהיי מסתורית. תכתבי לי על התוצאות. ברגשי אמהות ורעות ובתקווה שהבנת.

הג'ה

עצבונות

- * מדוע אתה הולך עקום מר...?
אני מיישר את עצמי לפי האוניברסיטה.
- * המועצה הדתית של בראילן פסקה:
מצווה לילך עם בנות של בראילן בימי הספירה משום דקיימא לן אחד מששה עינויים הוא.
- * לשאול שיק יש בדיחה קולית. המעוניינים לשמוע יפנו אליו.

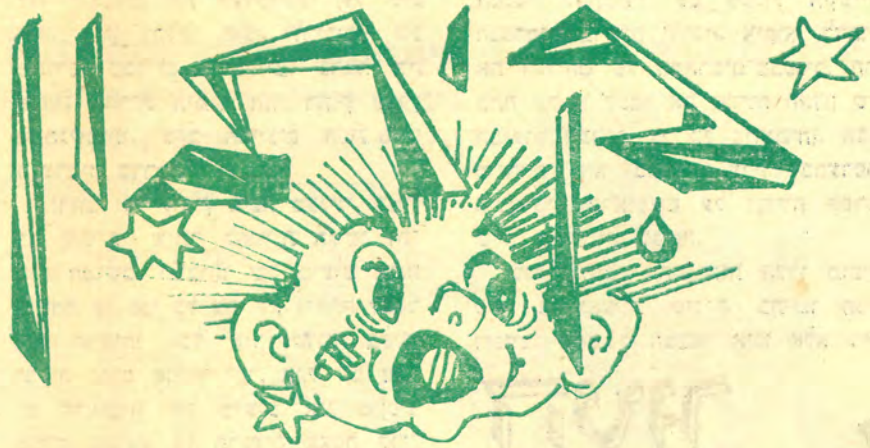
מהדשות הליגה למניעת כפיה דתית

הליגה לכפיה אנטי דתית הגישה בג"ץ נגד המועצה הלאומית למניעת תאונות דרכים בטענה שהצו לחבישת כובע מגן לרוכבי קטנועים הוא פרוכקציה דתית.

- חלק אחרון זה נשאר ריק משלוש סיבות עקרוניות:
- (א) אין לנו יותר חומר.
 - (ב) רצינו להשאיר משהו לאינטואיציה הברוכה של הקוראים.
 - (ג) מה יש?

עמוד אחרון

כתב:
הלל וייס

ויוה לה קורץ

מנהל החוג כב' הפרופסור ויה לה קורץ. הכריו אמש בנפנוף מספריים ותער כי התספורת הקצרה והמקוצרה תשאר ה"ת"ס"פ"רית ואין זולתה. כמו שנאמר: "כי הוא על מים יסדה ועל נערות יכוננה" ובאחת חבט באדיקולוגי-אותיו ויאמר כל מתנגד הריני מאכילהו קורצא.

מיד קם לנגפוס ונהיה קצר במספרה (קורצשלוס). הספר חבט שנית ויאמר: ויהי אור, ובאמת נהיה. בחיי. יש אומרים שרף מעופף ונתן גחלת ביד הספר. ויאמר וכל תספורת אשר מחומר אחר קורצא אחת דינה להתקצר פן.

לאחר השמעת קרקורים מספר גום הספר את קורי העכביש שעטפו את חוטי השערותיו, שהכל תלוי אצל ה"ספר בחוש השערה. שאם השערות מס' תבכות בקורים תספורת אין.

באנחת רוחה הסכימו פרחיות הס' פרות לדעת הספר. שלא על מנת לקבל פרס או התרפס, והודו לבורא הספרים שזה הכל בינתיים.

סקופ!!!

הסיבות האמיתיות לגניזת

"צופר השפן"

צופר השפן חד פעמון לדברי טעם ירד בקול תרועה מבמת הפובליציסטיקה העברית. יהי נוחו עדן.

האורך לרוחב של האתון מר דן בן בוזי פירסם גילוי דעת בגיליונו ה' אחרון ובו מנה סיבות מספר, שאילצוהו לסגור את העתון.

אולם הסיבות האמיתיות ידו-עות לנו בלבד.

אנו חושבים שטובת הציבור וחר' בתנו המוסרית גם יחד דורשות מאתנו לפרסם אותן סיבות ברבים למען ידעו וייראו. ראשית אנו שולחים את איחור לינו הלבביים להחלמתו המהירה של דן, שיהיה בריא וחזק ויבריא מהעולקוס הנצחי שלו, שבא לו עקב אכילת מא' כלים המגרים.

והרי הדוקומנט המרשיע:
החולה: דן בן בוזי.

המקצוע: עורך עתון (גם רוחב).
האובייקט הנבדק: קופסת הגולגולת.
סוג הבדיקה: צילום רנטגן.
תוצאות הבדיקה: קופסת הגולגולת נמצאה ריקה.

ממצאי לוואי: שרידי שכל — אין.
חוות דעת רפואית: אינו מסוכן ל-ציבור.

מסקנה: יכול ללכת הביתה.

ד"ר אתיקמן
אז, שלא יספר שסיבת סגירת הע' תון: "הסטודנטים לא מבינים בדיחות".

מנפלאות הסטודנט חומט ברחוטם

המעשה הנורא והנפלא אשר גונב לאוזנינו שמץ מנהו בחדרי חדרים ובדחילו ורחימו ובצקון לחש, טיפין טיפין, שחס ושלום לא יבוא השומע לידי חולשת הדעת מחמת המציק. ועליו נחלקו גדולים וטובים אם לבית הגננים אם לאו, כיוון שהשעה דוחקת, גזר מה שגזרו והתירו לספר מעט מזעיר וגם הוא שלא במלא לוגמיו, שמא יאחזו בולמוס ויגלה פנים.

חומט ברחוטם בועידת הסטודנטים

נציג האוניברסיטה, מר חומט, מודיע לנו בשמחה רבה טראה בנחמט ציון וירושלים, כאשר יצג את המוסד בועידה. בדין וחשבון הוא כותב בין שאר דבריו:

"בכל מאדי חפצתי לייצג את הסטודנט הא"י הדתי, יצוג בלעדי. מה נדהמתי למראה עיני כאשר נכנסתי לאולם הישיבות, חשבתי שטעיתי בכתובת ונכנסתי לאולם המר' אות. אל שולחן הדיונים ישבו בחורה אחת כנראה, ושני סטודנטים אחרים שדמיונם אלי היה מפתיע.

הם נודדו להציג עצמם בתור נציגי ירושלים וחיפה, הבת, ששמה חמוטל, יצגה את אוניברסיטת תל-אביב. חמוטל חייכה אלי ואמרה, כמה אתה חמוט מר חוטם וליטפה את חוטמי. אמרתי לה: הגב' חמוטל, הרי איני שונה מהאחרים באולם זה, גם הם חמוטים כמוני.

חמוטי מחמטי, ענתה חמוטל, מאותה סיבה, מדוע, שזה לא תהיה אתה ולכן שימני כחותם.

הברצונך, שאעבור על לא תחמט? שאלתי.

החתום מטה:

חומט בר חוטם

מהפכה

לדן ברבוזי בהערצה.

נו מתי יהיה כבר תשע
זו שעה נורא נוחה
יש בדיחות גסות בשפע
אוך תהיה פה מהפכה.
פילוסוף של אלכוהול,
משורר נפש של צפורת
יוצאים על טינופם של כל
חוק, אחווה... נגני תזמורת.

פזמון: אורי, אורי, שטח תשע
שקספיר וצפור כנף
כיסוי פוליטי לבוהימה
קר...ר...ר... הכל כאן עף

ובין כוסית ליתר שנים
וגיהוקים הא...א של הסכמה
החליטו הם לטחון קצת מים
לרפא מיגרנה של אומה.
כי מכסית תצא תורה
אחרי כוסית הסוד יצא
בדיחה גסה פתאום הרצינה
יופי, איזה מהפכה.

פזמון: אורי, אורי, שטח תשע
שקספיר וצפור כנף
הסלט של הבוהימה
אפשר למות כאן מרעב.